

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

_____ Тетяна КОСОВА

«___» «червня» 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

**ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС «БАКАЛАВР»**

Тема: «Облік коштів і аналіз грошових потоків на підприємстві.»

Виконав(ла): Марія ЧЕРВОНЕЦЬКА

Керівник: доктор економічних наук, професор Оксана ЯРОШЕВСЬКА

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:

перший розділ - д. е. н. професор Оксана ЯРОШЕВСЬКА

другий розділ - д. е. н. професор Оксана ЯРОШЕВСЬКА

Нормоконтролер: старший викладач Наталія ЗАДЕРАКА

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
Тетяна КОСОВА
«19» травня 2023 р.

ЗАВДАННЯ на виконання кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти ЧЕРВОНЕЦЬКІЙ Марії Петрівні (прізвище, ім'я у родовому відмінку)

1. Тема кваліфікаційної роботи «Облік коштів і аналіз грошових потоків на підприємстві» затверджена наказом ректора від 20.04.2023 № 530/ст.

2. Термін виконання роботи: з 22.05.2023 до 25.06.2023.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики України, дані обліково-інформаційної системи підприємства, фінансова, податкова, статистична звітність підприємства.

4. Зміст пояснювальної записки:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ КОШТІВ І АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність коштів і грошових потоків як об'єкт обліку і аналізу

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу коштів та грошових потоків на підприємстві

1.3. Організація та задачі обліку і аналізу коштів та грошових потоків в умовах Публічного акціонерного товариства «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»».

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК КОШТІВ І АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ В УМОВАХ ПАТ «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»»

2.1. Документальне оформлення операцій та облік коштів на підприємстві

2.2. Відображення операцій із коштами у фінансовій і податковій звітності підприємства

2.3. Аналіз грошових потоків та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:

ЛИСТ 1. Сутність коштів і грошових потоків як об'єкт обліку і аналізу.
 ЛИСТ 2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу коштів і грошових потоків на підприємстві. ЛИСТ 3. Організація та задачі обліку і аналізу коштів і грошових потоків в умовах Публічного акціонерного товариства «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»». ЛИСТ 4. Документальне оформлення операцій та облік коштів на підприємстві. ЛИСТ. 5. Відображення операцій із коштами у фінансовій і податковій звітності підприємства. ЛИСТ. 6. Аналіз грошових потоків та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу кваліфікаційної роботи та надання його керівнику	22.05.2023 – 28.05.2023	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу кваліфікаційної роботи і надання його керівнику	29.05.2023 – 04.06.2023	
3	1. Узгодження кваліфікаційної роботи з науковим керівником. 2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на кваліфікаційну магістерську роботу. 4. Підготовка виступу.	05.06.2023 – 08.06.2023	
4	1. Переплетення кваліфікаційної роботи, підготовка презентації та доповіді 2. Подання кваліфікаційної роботи та супровідних документів секретарю ДЕК	09.06.2023 – 11.06.2023 12.06.2023	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	КОНСУЛЬТАНТ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	д. е. н. Оксана ЯРОШЕВСЬКА		
РОЗДІЛ 2	д. е. н. Оксана ЯРОШЕВСЬКА		

8. Дата видачі завдання: «19» травня 2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Оксана ЯРОШЕВСЬКА

(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Марія ЧЕРВОНЕЦЬКА

(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Облік коштів і аналіз грошових потоків на підприємстві»: 64 с., 2 рис., 14 табл., 41 літературне джерело.

Мета випускної роботи: удосконалення теоретико-практичних засад обліку і аналізу коштів та грошових потоків на підприємстві.

Об'єкт дослідження – процес організаційного та методичного забезпечення обліку і аналізу коштів та грошових потоків підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів обліку і аналізу коштів та грошових потоків ПАТ «АК «Дніпроавіа».

Методи дослідження: порівняння – для оцінки відповідності національних та міжнародних стандартів в частині обліку коштів та грошових потоків, класифікація – для виділення груп коштів та грошових потоків за різними ознаками, деталізація – для побудови аналітичних рахунків для відображення в обліку коштів та грошових потоків, таблиці та графіки – для візуального представлення динаміки, складу та структури коштів та грошових потоків і витрат підприємства, нормативний – для визначення витрат на амортизацію, факторний аналіз – для розрахунку впливу факторів на оборотність коштів та грошових потоків.

Результати випускної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень та в практичній діяльності підприємств.

ОБЛІК, АНАЛІЗ, КОШТИ, ГРОШОВІ ПОТОКИ, ПІДПРИЄМСТВО, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, СТАНДАРТИ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АРМБ – автоматизоване робоче місце бухгалтера

МНМА - малоцінні необоротні матеріальні активи

МСА – міжнародні стандарти аудиту

МСБО – міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

МСФЗ – Міжнародні стандарти фінансової звітності

МШП - малоцінні та швидкозношувані предмети

НА – нематеріальні активи

НП(С)БО – національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку

ПАТ – публічне акціонерне товариство

СГД - суб'єкт господарської діяльності

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ КОШТІВ І АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	10
1.1. Сутність коштів і грошових потоків як об’єкт обліку і аналізу ...	10
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу коштів та грошових потоків на підприємстві	17
1.3. Організація та задачі обліку і аналізу коштів та грошових потоків в умовах Публічного акціонерного товариства «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»«.....	23
Висновки до розділу 1.....	39
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК КОШТІВ І АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ В УМОВАХ ПАТ «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»«.....	34
2.1. Документальне оформлення операцій та облік коштів на підприємстві.....	34
2.2. Відображення операцій із коштами у фінансовій і податковій звітності підприємства	46
2.3. Аналіз грошових потоків та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства.....	48
Висновки до розділу 2.....	55
ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ.....	65

ВСТУП

Актуальність проблеми. Однією з об'єктивних умов ефективної економічної діяльності суб'єктів ринку є своєчасне і гарантоване отримання оплати за реалізовану продукцію (послуги). Організація грошових розрахунків і створення розрахунково-платіжних системи за участю банків та інших грошово-кредитних установ є важливим об'єктом бухгалтерського обліку.

В умовах переходу до ринкових відносин принципово змінюється порядок проведення операцій з грошовими коштами (готівкою, коштами на поточних і вкладних банківських рахунках). Об'єктом грошових операцій є грошові кошти та їх еквівалентів. Їх рух представлений надходженням і вибуттям коштів та їх еквівалентів, представлених короткостроковими високоліквідними фінансовими інвестиціями, що вільно конвертуються у кошти із незначним ризиком втрати вартості. Статтю фінансової звітності «Грошові кошти і їх еквіваленти» формують залишки коштів в національній і іноземній валютах: у касі, на банківських рахунках, а також еквіваленти грошових коштів.

В даний час дана проблема привертає особливу увагу зважаючи на збільшену активність на фондовому і валютному ринках, операції на яких складають значні суми грошових коштів, вельми відчутні навіть порівняно із загальним об'ємом промислових і торгових операцій.

Тому важливим представляється питання про те, яким способом і в якій формі СГД здійснюють операції з грошовими коштами. Саме ці обставини, їх актуальність і послужили підставою для вибору теми кваліфікаційної роботи.

Інформаційну базу дослідження склали праці українських і зарубіжних учених-економістів, бухгалтерів і аудиторів, положення (стандарты) бухгалтерського обліку, нормативно-правова база.

Мета кваліфікаційної роботи – удосконалення теоретико-практичних

засад обліку і аналізу коштів та грошових потоків на підприємстві.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність постановки наступних *завдань*:

визначити сутність коштів і грошових потоків як об'єкт обліку і аналізу;

систематизувати нормативно-правове регулювання обліку і аналізу коштів та грошових потоків на підприємстві;

охарактеризувати організацію та задачі обліку і аналізу коштів та грошових потоків в умовах Публічного акціонерного товариства «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»»;

розкрити документальне оформлення операцій та облік коштів на підприємстві;

охарактеризувати відображення операцій із коштами у фінансовій і податковій звітності СГД;

проаналізувати грошові потоки та обґрунтувати напрями удосконалення обліково-інформаційної системи СГД

Об'єкт дослідження – процес організаційного та методичного забезпечення обліку і аналізу коштів та грошових потоків СГД.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів обліку і аналізу коштів та грошових потоків ПАТ «АК «Дніпроавіа».

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань дослідження використані наступні загальнонаукові і спеціальні методи: порівняння – для оцінки відповідності національних та міжнародних стандартів в частині обліку коштів та грошових потоків, класифікація – для виділення груп коштів та грошових потоків за різними ознаками, деталізація – для побудови аналітичних рахунків для відображення в обліку коштів та грошових потоків, таблиці та графіки – для візуального представлення динаміки, складу та структури коштів та грошових потоків і витрат СГД, нормативний – для визначення витрат на амортизацію, факторний аналіз –

для розрахунку впливу факторів на оборотність коштів та грошових потоків і фондівіддачу.

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові публікації вітчизняних вчених у фахових виданнях, академічні видання, монографії, матеріали наукових конференцій, інтернет-ресурси, матеріали фінансової звітності ПАТ «АК «Дніпроавіа».

Практичне значення одержаних результатів. Результати кваліфікаційної роботи у частині удосконалення документального оформлення операцій із коштами, реєстрів бухгалтерського обліку, а також адаптовані до умов СГД методики аналізу коштів та грошових потоків впроваджені в практику діяльності ПАТ «АК «Дніпроавіа».

Структура, зміст та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи розміщено на 64 сторінках друкованого тексту, у тому числі 14 таблиць, 2 рисунка та 2 додатка на 21 сторінці. Список використаних літературних джерел налічує 41 найменування і подано на 5 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ КОШТІВ І АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність коштів і грошових потоків як об'єкт обліку і аналізу

Гроші - це загальний еквівалент, специфічний товар, що здатний обмінюватися на інші товари. Їх природа визначається походженням через стихійне виділення з великого різноманіття товарів одного завдяки фізичним властивостям втілювати функція загального еквівалента. Протягом багатьох тисячоліть роль грошей виконували срібло і золото, визначаючи товарну природу грошей. Товарна природа грошей пояснюється їх походженням та виконанням важливої суспільної ролі як специфічного товару, сутність якого визначається особливим місцем у товарних відносинах. Це помітно було вже за тих умов, коли в ролі грошей виступали конкретні товари. Повноцінні гроші (золото і срібло) були монопольним носієм споживчої та мінової вартості подвійного призначення - як товар і як гроші.

Гроші обслуговують процеси накопичення вартості та її ефективного використання, виконуючи важливе суспільне призначення. Із засобу обігу, що опосередковує обмін товарів, гроші трансформувалися в носія вартості у формі капіталу, обслуговуючи її нагромадження, використання для фінансування розвитку виробництва, формування позичкового капіталу та забезпечення його руху. Самозростання вартості є основним завданням руху грошей у процесі відтворення, що визначає інтереси та взаємовідносини економічних суб'єктів. Інвестування грошей означає їх перетворення на капітал і відмежовує гроші як гроші і гроші як капітал.

Завдяки грошам реалізується наявна споживча вартість у формі цільового посередництва в обміні. Гроші як капітал забезпечують зростання наявної вартості через її реалізацію, нагромадження, використання, збереження, збільшення. Формами грошей є промисловий, торговельний,

позичковий капітал, що розширює цільове призначення грошей, породжуючи нові функціональні засоби нагромадження і платежу, обумовлюючи зростання ролі грошей в економічному житті суспільства.

Гроші як капітал реалізують традиційні функції міри вартості і засобу обігу. Гроші як гроші і гроші як капітал мають умовну межу при їх використанні економічними суб'єктами. Гроші як гроші виявляють себе при витрачанні на особисте споживання у процесі купівлі-продажу товарів та послуг.

Гроші перетворюються на капітал при їх нагромадженні, зберіганні та продажу на грошовому ринку, приносячи власнику додатковий дохід у формі процента. У процесі виробничого споживання гроші виконують дві функції - власне грошей і капіталу, сприяючи реалізації товару та одержанню прибутку.

Гроші як капітал створюються у процесі його кругообороту. Наявна у СГД сума грошей у касі та на поточних рахунках в банківських установах є елементами оборотного капіталу і активами, що забезпечують його поточну платоспроможність і ліквідність. Зростання грошових активів збільшує його оборотний капітал, ліквідну масу, але зменшує величину робочих активів. Наявна в економіці сума грошей називається масою ліквідності не тотожною обсягу реального капіталу. Зростання ліквідності національної економіки не означає збільшення обсягу реального капіталу. Надмірне зростання загальної маси грошей призводить до їх знецінення. Характеристику операцій з грошовими коштами як об'єкту обліку представлено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1.

Характеристику операцій з грошовими коштами як об'єкту обліку

Зміст операції	Вплив на майновий стан і фінансові результати діяльності СГД
1	2
<i>Надходження грошових коштів</i>	
З Поточного рахунку в касу	Збільшується грошова готівка в касі, зменшуються грошові кошти на Поточному рахунку в банківській установі, на фінансовий результат не впливає

Закінчення табл.1.1

1	2
Виручка від реалізації	Збільшується грошова готівка в касі (або на Поточному рахунку) і дохід від реалізації, сума якого відноситься на фінансовий результат (К-т 79 рахунків) за вирахуванням ПДВ
Залишок невикористаних підзвітних сум	Зменшується заборгованість підзвітних осіб, збільшуються грошові кошти в касі і на Поточному рахунку
Повернення раніше виданих авансів	Зменшується дебіторська заборгованість по авансах; збільшуються грошові кошти
Відшкодування матеріального збитку	Збільшується сума грошових коштів, зменшується дебіторська заборгованість по відшкодуванню матеріальних збитків
Оприбутковування надлишку, виявленого при інвентаризації	Збільшується сума грошових коштів; збільшується інший дохід від операційної діяльності, сума якого списується в К-т 79 рахунків
Платежі покупців за реалізовану продукцію	Збільшується сума грошових коштів на Поточному рахунку, зменшується дебіторська заборгованість покупців
Зарахування короткострокової позики	Збільшення грошових коштів на Поточному рахунку і збільшення короткострокової кредиторської заборгованості
Штрафи, пені, неустойки від інших підприємств	Збільшення грошових коштів на Поточному рахунку, збільшення доходу; ця операція збільшує фінансовий результат (К-т 719)
Здача готівки на поточний рахунок	Зменшується грошова готівка в касі, збільшуються грошові кошти на Поточному рахунку в банківській установі
Оплата товарів постачальникам	Зменшується сума грошових коштів, зменшується кредиторська заборгованість перед постачальниками
<i>Вибуття грошових коштів</i>	
Видача грошей під звіт	Зменшення суми грошових коштів і збільшення дебіторської заборгованості підзвітної особи
Перерахування органам соціального страхування	Зменшення грошових коштів; зменшення кредиторської заборгованості перед органами соціального страхування
Виплата заробітної плати працівникам	Зменшуються грошові кошти, зменшується заборгованість СГД перед працівниками по заробітній платі
Відображена недостача готівки грошових коштів в касі унаслідок інвентаризації	Зменшуються грошові кошти на суму визнання витрат по недостачах; ця сума відноситься на фінансовий результат як збиток (Д-т рахунку 79)
Використання засобів цільового фінансування	Зменшення засобів цільового фінансування і грошових коштів в касі або на Поточному рахунку СГД
Погашення заборгованості по позиках банківській установі	Зменшення грошових коштів одночасно із зменшенням кредиторської заборгованості банкам по отриманих кредитах
Сплата штрафів, пенею, неустойок	Зменшуються грошові кошти на суму визнання витрат; зменшується фінансовий результат (Д-т 79)

Джерело: власна розробка

Об'єктами обліку грошових коштів є грошові кошти і їх еквіваленти в касі, в дорозі, на поточному рахунку в національній і іноземній валюті.

Об'єктом аудиту грошових коштів є система обліку і аудиту операцій по обліку грошових коштів, а саме:

- повнота і своєчасність списання готівки;
- повнота і своєчасність прибуткування готівки;
- наявність договору касира про матеріальну відповідальність;
- організація касового господарства, ведення касових книг;
- фактична наявність грошових коштів і грошових документів.

У процесі реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг, а також виконання грошових зобов'язань відбуваються готівкові та безготівкові розрахунки, завдяки яким здійснюється рух коштів. Сукупність усіх платежів створює грошовий оборот.

Грошовий оборот – це сукупність усіх платежів СГД, що охоплює процеси обміну, розподілу і перерозподілу. На його обсяг і структуру впливають окремі стадії виробництва та споживання, а також тривалість операційного циклу. При її зростанні збільшується обсяг виробничих запасів і величина платежів, пов'язаних з їх придбанням. Збільшення трудомісткості продукції викликає зростання фонду оплати праці і відповідних платежів, пов'язаних з виплатою заробітної плати. Грошовий оборот опосередковує зв'язки між виробництвом і споживанням через стадії розподілу й обміну. Основна його частка генерується у процесі реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг, забезпечуючи відповідність між обсягом і структурою виробництва і споживання.

У ринковій економіці відбувається вільний рух капіталу, ресурсів, товарів, послуг, що впливає на грошовий оборот, який супроводжує обмін шляхом оплати і переходу грошей від покупця до продавця. Грошова маса містить два компонента грошей: активні - в кожний даний момент беруть участь в обороті, пасивні - є потенційним платіжним засобом. Маса грошей в обороті є меншою за загальну грошову масу на суму грошових фондів накопичення і зберігання, які складають резерв залучення до активного грошового обороту. Формами грошей є готівкова і безготівкова, кожна з яких

має специфічні інструменти регулювання. Переважна частина грошового обороту є безготівковою і охоплює господарські відносини СГД, бюджетних установ, організацій, депозитних корпорацій та інших фінансово-кредитних установ, населення.

Грошовий оборот СГД має такі складові, що визначаються специфікою розрахунків, документообігу, методів фінансового контролю:

- забезпечення операційної діяльності (закупівля запасів, виплата заробітної плати);
- формування доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг;
- перерахування до бюджету і позабюджетних фондів податків, зборів, обов'язкових відрахувань;
- купівля-продаж цінних паперів;
- отримання і обслуговування банківських кредитів.

Безготівковий грошовий оборот здійснюється через платіжні системи, переважно через банківські установи, в яких відкрито рахунки СГД. Ефективність організації грошових розрахунків, їх оперативність мають суттєвий вплив на фінансовий стан СГД. Для їх нормалізації запроваджено нормативно врегульовані єдині розрахункові правила. Перевагами безготівкових розрахунків є: економія витрат на їх здійснення, швидкість, прозорість тощо. Готівкові розрахунки більш поширені серед населення – вхідним грошовими потоками є: виплата заробітної плати, пенсій, соціальної допомоги, дивідендів. Вихідними грошовими потоками є: купівля одягу, взуття, продуктів харчування, оплата комунальних послуг, навчання тощо.

Безготівкові розрахунки здійснюються шляхом записів на рахунках у банківських установах, коли кошти списуються з рахунка платника і зараховується на рахунок отримувача коштів.

Готівкові і безготівкові розрахунки тісно пов'язані між собою. Отримання виручки від реалізації готової продукції, товарів, робіт та послуг в безготівковій формі надає можливість СГД зняти у банківській установі

готівку для виплати заробітної плати та покриття інших витрат. Тобто, відбувається трансформація грошей у безготівковій формі у готівкову, і навпаки.

СГД торгівлі, сфери обслуговування населення, на відміну від СГД інших видів економічної діяльності, більш активно використовують готівкові розрахунки в процесі реалізації товарів, виконання замовлень, надання послуг. Проте розрахунки з їх контрагентами - постачальниками, депозитними корпораціями, бюджетом і позабюджетними фондами здійснюється в безготівковій формі.

Готівка надходить на ПАТ «АК «Промавіа»» у формі виручки від реалізації транспортних послуг та інших касових надходжень, вона використовується для забезпечення господарських потреб, виплату заробітної плати і дивідендів як готівково, так і безготівково. СГД здійснюють оплату податків, зборів і обов'язкових платежів у бюджет та державні позабюджетні фонди у безготівковій формі.

Система безготівкових розрахунків включає такі елементи: класифікація, організація, форми розрахункових документів; взаємовідносини клієнтів із банками. Безготівкові розрахунки поділяються на дві групи: за товарними операціями і за нетоварними операціями. Товарні операції - реалізація готової продукції, товарів, робіт, послуг – є основою грошового обороту СГД. Нетоварні операції пов'язані з фінансовими операціями: банківське кредитування, сплата податків, зборів, обов'язкових платежів, фінансових санкцій тощо. Організація розрахунків за товарними і нетоварними операціями є взаємозалежною. За територіальним розміщенням СГД і обслуговуючих їх банківських установ безготівкові розрахунки поділяються на місцеві, міжміські та міжнародні.

Місцеві – відбуваються між покупцем і постачальником готової продукції, товарів, робіт, послуг, якщо їх обслуговує одна банківська установа, або коли банки постачальника і покупця розташовані в одному населеному пункті.

Міжміські розрахунки здійснюються між покупцем і постачальником через банки, що знаходяться в різних регіонах. Міжнародні розрахунки здійснюються за участю зарубіжного банківській установі. Їх організація передбачає здійснення переказу коштів з рахунка покупця на рахунок постачальника або залік взаємних розрахунків. Організація безготівкових розрахунків передбачає виконання суто технічних операцій, пов'язаних зі списанням і зарахуванням коштів на рахунки клієнтів у банківській установі.

Безготівкові розрахунки здійснюються за допомогою розрахункових документів, які готує постачальник, платник, банк, органи стягнення тощо. Розрахунковий документ являє собою оформлений документ на переказ коштів у таких формах: платіжні доручення; платіжні вимоги-дорученням; чеки; акредитиви; векселя; інкасове доручення тощо. Платіжні вимоги та інкасові доручення вживаються у випадках безспірного списання сум фінансових санкцій, недоїмки в бюджет, штрафів тощо.

Перед організацією безготівкових розрахунків стоять такі завдання:

- забезпечення своєчасності;
- здійснення платежів у повному обсязі;
- підтримання договірної дисципліни;
- прискорення оборотності оборотних коштів.

Касові операції СГД – це прийняття і видача готівки. Порядок їх ведення регламентується НБУ і поширюється на всі СГД незалежно від форм власності і виду діяльності, а також на фізичних осіб - СГД. Вони мають поточні рахунки в банківській установі та зобов'язання зберігати там свої кошти. Напрямками отримання готівки з поточного рахунку є: заробітна плата, відрядження, загальногосподарські витрати тощо. За допомогою грошового чека відбувається отримання готівки з поточного рахунку. СГД, виписуючи грошовий чек, дає розпорядження банківській установі видати вповноваженій особі вказану в чекові суму готівки. При цьому не допускається виправлень для усунення сумнів щодо його достовірності.

Розрахунки готівкою ПАТ «АК «Промавіа»» проводяться з оформленням таких документів: податкові накладні, прибуткові і видаткові касові ордери, касовий/товарний чек, квитанція, договору купівлі-продажу, актів про закупівлю товарів, виконання робіт (надання послуг) або інших документів, що засвідчують факти якоїсь діяльності, що підлягає оплаті.

Усім СГД, які мають рахунки в установах банків і здійснюють касові операції з готівкою, встановлюються ліміти залишку готівки в касі. Його визначають банківські установи за місцем відкриття рахунка з урахуванням режиму і специфіки його роботи, величини касових оборотів, строків і порядку здачі готівки до банківській установі. СГД мають право тримати в своїх касах готівку в межах лімітів, які встановлюються на рік, до його встановлення діє ліміт попереднього року.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу коштів та грошових потоків на підприємстві

Формування нового знання про бухгалтерський облік в умовах переосмислення ролі бухгалтера в управлінській діяльності створює необхідні передумови для розробки і реалізації принципового нового підходу до досліджень концептуальних засад аудиту на мікрорівні (підприємство, корпорація, конгломерат та ін.). Його суть полягає в тому, що:

– побудова системи внутрішнього фінансового контролю і її головних складових: бухгалтерського контролю і контролю підрозділу внутрішнього аудиту можлива при багатозмістовному тлумаченні контролю, тобто антологічних, гносеологічних, управлінських та інформаційних аспектів;

– головним аргументом щодо діяльності сприйняття функцій обліку і контролю в єдності, а не в тотожності є те, що контроль у діяльності бухгалтера реалізується багатомірно і як контроль іманентний діграфічній системі накопичення інформації. Іманентність контролю самій системі бухгалтерського обліку в деякому ступені присутня через сутність самих

рахунків як частини логічно заданої системи рахівництва. Вони необхідні для відображення кількісних змін об'єктів, що обліковуються. Проте, якщо виходити з того, що на рахунках обліковуються не самі факти господарського життя, а інформація про них, то саме це і припускає момент суперечності, що й викликає до життя необхідність додаткової реалізації контролю як функції управління [16].

На мою думку, здійснена реформа бухгалтерського обліку в Україні в цілому не вплинула на порядок проведення інвентаризації статей балансу, а лише доповнила перелік завдань, які вона повинна розв'язати, а саме: визнання й оцінка активів і зобов'язань СГД, оцінка біологічних активів, уточнення вартості пайового фонду колишніх колективних сільськогосподарських підприємств, їх активів і зобов'язань тощо. При цьому слід зазначити тісний зв'язок історії формування інвентаризації з сучасними завданнями, які постають перед інвентаризаційним процесом.

Бухгалтерський облік — це система безперервного віддзеркалення господарських засобів, господарських операцій і підсумків діяльності підприємств. У ст.1 Закону України «Про бухгалтерський облік і звітність» він визначений як «процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання і передачі інформації про діяльність СГД зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийом рішень».

Згідно ст. 3 «метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийом рішень повної, правдивої і неупередженої інформації про фінансове положення, результати діяльності і рух грошових коштів СГД. Бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться ПАТ «АК «Промавіа»». Фінансова, податкова, статистична і інші види звітності, що використовують грошового вимірника, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку»

До обліку пред'являються наступні вимоги.

- облік здійснюється в розрізі тих показників, які підприємство планує, розраховує і по яких звітує відповідно до встановлених форм бухгалтерської і статистичної звітності;

- облік однакових показників на різних СГД повинен вестися однаково, тобто облік повинен бути уніфікованим;

- своєчасність отримання, узагальнення і передачі обліковій інформації;

- точність, об'єктивність, достатня повнота і аналітична формованої інформації для потреб управління;

- раціональність і економічність обліку;

- облік повинен вестися згідно чинному законодавству і нормативним актам.

До об'єктів бухгалтерського обліку належать

- господарські кошти, їх види, склад, рух;

- джерела формування засобів;

- господарські процеси і операції, зухвалий рух і зміна засобів;

- господарські факти, які мають місце в процесі діяльності СГД (псування, стихійні лиха, розкрадання тощо);

- розрахунки з юридичними і фізичними особами;

- доходи, витрати і фінансові результати.

На рахунках класу 3 «Кошти, рахунки та інші активи» акумулюється інформація: про наявність і рух коштів за видами валют у касах, на поточних і вкладних рахунках у банківських установах, грошові документи, отримані векселя, фінансові інвестиції, дебіторську заборгованість, резерв сумнівних боргів, витрати майбутніх періодів.

Кошти в іноземній валюті відображаються в обліку в гривнях у сумі, перерахованій за курсом НБУ на дату здійснення господарської операції, оформлення митних документів, підписання актів про виконання робіт (надання послуг), затвердження авансового звіту тощо. Паралельно кошти, фінансові інвестиції та розрахунки обліковуються за видами іноземних валют. Курсові різниці за операціями в іноземній валюті відносяться на

рахунки № 71 «Інший операційний дохід», № 74 «Інші доходи», № 85 «Інші затрати», № 94 «Інші витрати операційної діяльності», № 97 «Інші витрати».

Вільні кошти мають зберігатися в банківській установі за вибором СГД, а готівка для фінансування господарської діяльності СГД - у касі. Частина коштів видається співробітникам СГД під звіт. Розрахунки між ПАТ «АК «Промавіа»» і контрагентами проводяться безготівковим шляхом, перерахуванням коштів з власного рахунка в банківській установі на відповідні рахунки контрагентів. Розрахунки готівкою пов'язані з додатковими витратами на охорону і транспортування коштів. Аналітичний облік коштів в іноземній у валюті ведеться за кожною валютою, але з перерахунком у національну, оскільки функціональною валютою і валютою звітності вітчизняних СГД є українська гривня.

Згідно Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня року N 996-ХІУ, в якому визначено правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, і у відповідності з положенням (стандартами) бухгалтерського обліку та реалізуючи право самостійно визначати облікову політику СГД, головний бухгалтер СГД наказав:

1. Починаючи з 1-го січня 2023 р. організацію, ведення бухгалтерського обліку та склад, фінансової звітності здійснювати у відповідальності до закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та діючих положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Ведення бухгалтерського об покласти на обліково-фінансовий відділ СГД.

2. Користуватися протягом 2023 р. планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, застосовуючи відповідну Інструкцію.

3. Забезпечити протягом 2023 року дотримання єдиних методологічних принципів бухгалтерського обліку, складання та надання користувачам у встановленні терміни фінансової звітності на підставі положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

4. Згідно НП(С)БО Звіт про фінансові результати (сукупний дохід) формується за принципом нарахування, коли доходи відповідають пов'язаним з їх отриманням витратами. Доходи і витрати проводяться за рахунками бухгалтерського обліку в момент їх виникнення автономно від знаходження або сплати коштів.

5. Основними засобами є матеріальні активи, застосовувані для вироблення готової продукції, товарів, робіт та послуг, для надання в оренду іншим особам, виконання адміністративних, соціально-культурних функцій за умови, що термін їх очікуваної корисної експлуатації перевищує один рік (або один операційний цикл, якщо він більше року). Вони поділяються на групи згідно вимог Податкового Кодексу України (ПКУ), суми амортизаційних відрахувань розраховуються відповідно до норм амортизації, передбаченим п. 8.6 ст. 8 ПКУ. Ліквідаційна вартість основних засобів в умовах ПАТ «АК «Промавіа» не розраховується і не обліковується, а первісна оцінка здійснюється за собівартістю згідно до НП(С)БО 7.

6. Для обліку відповідно до НП(С)БО 8 нематеріальних активів в умовах ПАТ «АК «Промавіа»» призначені такі групи - права користування (природними ресурсами, майном), права (на знаки для товарів та послуг, на об'єкти промислової власності), гудвіл, авторські та суміжні права тощо. Їх первісна вартість формується відповідно пп. 11-17 НП(С)БО 8, а амортизація нараховується прямолінійним методом.

7. Довгострокові фінансові інвестиції відображаються в обліку ПАТ «АК «Промавіа»» методом участі в капіталі. При розкритті цієї статті у фінансовій звітності їх вартість збільшується на суму частки інвестора в доході асоційованої компанії та зменшується на суму отриманих дивідендів.

8. За одиницю бухгалтерського обліку запасів прийнято найменування або однорідна група. Їх первісна вартість визначається за собівартістю згідно НП(С)БО 16 за виключенням понаднормативних втрат, недостачі запасів, відсотки за користування позиками для їх придбання, витрат, безпосередньо

не пов'язаних з придбанням запасів, а також витрат із доведенням запасів до придатного стану. Зазначені витрати відносяться до витрат того періоду, в якому вони були здійснені. Для відображення запасів в обліку та фінансовій звітності відповідно до п.24 НП(С)БО 9 використовують найменшу з двох оцінок: первісну вартість або чисту вартість реалізації.

Запаси, від яких не очікується отримання економічних вигод у майбутньому, є неліквідними активами. Вони списуються з відповідного рахунку обліку запасів і переносяться на позабалансовому рахунку 07. Неліквіди не відображаються в балансі за статтею «запаси».

9. Вартість інших необоротних матеріальних активів обліковується на рахунку 11, знос на них нараховується до їх списання через непридатність до експлуатації і відображається на рахунку 132.

10. Облік МШП ведеться на рахунку 22, їх вартість списується одночасно з відпуском в експлуатацію. Списання зі складу активів супроводжується віднесенням на рахунки обліку витрат. Оперативний облік МШП ведеться матеріально відповідальними особами в кількісному вираженні за місцями експлуатації протягом строку їх фактичного використання.

11. Дебіторська заборгованість визнається активом у разі існування імовірності одержання ПАТ «АК «Промавіа»» майбутніх економічних вигод і достовірної оцінки їх сум. У балансі дебіторську заборгованість за готову продукцію, товари, роботи, послуги відображається за чистою реалізаційною вартістю (первісна вартість за мінусом сумнівних та безнадійних боргів у розмірі 5%).

12. Коштами та їх еквівалентами в фінансовій звітності ПАТ «АК «Промавіа»» відповідно до НП(С)БО 1 є кошти на поточному рахунку, в касі СГД, в дорозі, депозитні сертифікати терміном погашення 3 місяці.

13. Витратами майбутніх періодів є суми попередньої оплати за: оренду, періодичні видання, рекламні послуги тощо. Доходами майбутніх

періодів є суми нарахованих доходів поточного та/або попереднього періодів, які будуть визнані в майбутньому.

14. Доходи та витрати ПАТ «АК «Промавіа»» відображаються у Звіті про фінансові результати (сукупний дохід) за принципами нарахування та відповідності.

15. Витрати на надання транспортних послуг класифікуються відповідно до НП(С)БО 16. Виробничу собівартість формують: прямі витрати, постійні та змінні виробничі накладні витрати. Витрати, що не пов'язані з операційною діяльністю ПАТ «АК «Промавіа»», не включаються до собівартості реалізованих транспортних послуг і вважаються витратами звітного періоду.

16. Адміністративні витрати та витрати на збут класифікуються відповідно до НП(С)БО 16.

17. Нарахування заробітної плати відбувається відповідно до умов колективного договору ПАТ «АК «Промавіа»».

Таким чином, наказ про облікову політику СГД відповідає встановленим вимогам.

1.3. Організація та задачі обліку і аналізу коштів та грошових потоків в умовах Публічного акціонерного товариства «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»».

1. Повне найменування - ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АВІАЦІЙНА КОМПАНІЯ «ДНІПРОАВІА»

2. Серія і номер свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи (за наявності) - АОО № 413464

3. Дата проведення державної реєстрації - 05.07.1996

4. Територія (область) - Дніпропетровська

5. Статутний капітал (грн) – 29595620 грн.

6. Середня кількість працівників (осіб) - 235

7. Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД

51.10 Пасажирський авіаційний транспорт

68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна

55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування.

8. Органи управління СГД - Управління Товариством здійснюється згідно з його Статутом. Власники (акціонери) Товариства здійснюють свої права щодо управління Товариством через уповноважені ними органи управління згідно зі Статутом Товариства. Для керівництва господарською діяльністю Товариства відповідний уповноважений орган управління Товариства обирає (призначає) керівника Товариства. Органами управління товариства є : Загальні збори акціонерів Товариства (далі-Загальні збори) - Наглядова рада - Правління. Контроль за фінансово-господарською діяльністю Правління здійснюється Ревізійною комісією Товариства, яка є органом контролю Товариства.

9. Банки, що обслуговують ПАТ «АК «Дніпроавіа»:

1) найменування банківській установі (філії, відділення банківській установі), який обслуговує ПАТ «АК «Дніпроавіа» за поточним рахунком у національній валюті

Публічне акціонерне товариство «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» м. Київ

2) МФО банківській установі

305749

3) поточний рахунок

2600031234201

4) найменування банківській установі (філії, відділення банківській установі), який обслуговує ПАТ «АК «Дніпроавіа» за поточним рахунком у іноземній валюті

Публічне акціонерне товариство «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» м. Київ

5) МФО банківській установі

305749

б) поточний рахунок

2600031234201

ПАТ «АК «Дніпроавіа» є засновником ТОВ «Міжнародний аеропорт «Дніпропетровськ» (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Відомості щодо участі ПАТ «АК «Дніпроавіа» в створенні юридичних осіб

Найменування	«ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ «ДНІПРОПЕТРОВСЬК»
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	37807273
Місцезнаходження	49042, місто Дніпро, Аеропорт цивільної авіації, Україна
Опис	Протоколом №1/2010 Загальних зборів акціонерів ВАТ «АК «Дніпроавіа» від 14.10.2010 року було прийняте рішення про створення на базі частини майна ВАТ «АК «Дніпроавіа» підприємства із організаційно - правовою формою - товариство з обмеженою відповідальністю та назвою «Товариство з обмеженою відповідальністю «МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ «ДНІПРОПЕТРОВСЬК». Рішенням Протоколу №1/2011 Загальних зборів акціонерів ВАТ «АК «Дніпроавіа» (Засновника ТОВ «МАП «ДНІПРОПЕТРОВСЬК») від 09.08.2011р. було створене «ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ «ДНІПРОПЕТРОВСЬК»; 100% статутного капіталу якого належать ВАТ «АК «Дніпроавіа». Мета створення: самостійний розвиток інфраструктури аеропорту «Дніпропетровськ» згідно із міжнародними авіаційними стандартами безпеки. Функції: забезпечення роботи та подальший розвиток аеропорту «Дніпропетровськ», наземне обслуговування повітряних суден, рейсів, пасажирів, багажу, вантажів, тощо згідно із міжнародними авіаційними стандартами безпеки та сервісу. На кінець звітної періоду (2017) 100% статутного капіталу належать ПАТ «АК «Дніпроавіа».

Джерело: www.smida.gov.ua

Засновником ПАТ «АК «Дніпроавіа» є Регіональне відділення Фонду державного майна України в Дніпропетровській області (наказ № 12/195-1-

АО від 28.06.1996 р.; 100% акцій). Станом на звітний період РВ ФДМУ по Дніпропетровській області акції ПАТ «АК «Дніпроавіа» не належать. Управління пакетом акцій статутного капіталу товариства здійснюють : ТОВ «Галтера», якому належать 99,45549% акцій (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Інформація про засновників та/або учасників ПАТ «АК «Дніпроавіа» та кількість і вартість акцій (розміру часток, паїв)

Найменування юридичної особи засновника та/або учасника	Ідентифікаційний код юридичної особи засновника та/або учасника	Місцезнаходження	Відсоток акцій (часток, паїв), які належать засновнику та/або учаснику (від загальної кількості)
Товариство з обмеженою відповідальністю «Галтера», учасник	34884292	49000 Україна 12000 Центральний м. Дніпро вул. ВОСКРЕСЕНСЬКА, буд.8-10	99.45549
Регіональне відділення Фонду державного майна України в Дніпропетровській області - засновник	13467337	49000 Україна 12000 Центральний м. Дніпро Центральна, 6	0
Прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи	Серія, номер, дата видачі та найменування органу, який видав паспорт*		Відсоток акцій (часток, паїв), які належать засновнику та/або учаснику (від загальної кількості)
211 фізичних осіб	д/н д/н 01.01.1970 д/н		0.54451
Усього			100

Джерело: www.smida.gov.ua

Член правління Фальківський Петро Михайлович володіє акціями емітента у кількості 3060 штук (табл. 1.4). Основна частина акцій (табл. 1.5) належить ТОВ «Галтера» (99.45549).

ПАТ «АК «Дніпроавіа» користується послугами (табл. 1.6) ПАТ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРИВАТБАНК», ТОВ «ДЕПОЗИТАРНИЙ ЦЕНТР «ПРИДНІПРОВ'Я», ПАТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО», ПАТ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕПОЗИТАРІЙ УКРАЇНИ» (ПАТ «НДУ»).

Таблиця 1.4

Інформація про володіння посадовими особами ПАТ «АК «Дніпроавіа» акціями ПАТ «АК «Дніпроавіа»

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи або повне найменування юридичної особи	Ідентифікаційний код юридичної особи	Кількість акцій (шт.)	Від загальної кількості акцій (у відсотках)	Кількість за видами акцій			
					прості іменні	прості на пред'явника	привілейовані іменні	привілейовані на пред'явника
Член правління	Фальківський Петро Михайлович		3060	0.00258	3060	0	0	0
Усього			3060	0.00258	3060	0	0	0

Джерело: www.smida.gov.ua

Таблиця 1.5

Інформація про власників пакетів, яким належить 5 і більше відсотків акцій

Найменування юридичної особи	Ідентифікаційний код юридичної особи	Місцезнаходження	Кількість акцій (штук)	Від загальної кількості акцій (у відсотках)	Кількість за видами акцій	
					прості іменні	привілейовані іменні
Товариство з обмеженою відповідальністю «Галтера»	34884292	49000 Україна Дніпропетровська Центральний місто Дніпро ВОСКРЕСЕНСЬКА, буд.8-10	117737880	99.45549	117737880	0
Усього			117737880	99.45549	117737880	0

Джерело: www.smida.gov.ua

Таблиця 1.6

**Інформація про осіб, послугами яких користується ПАТ «АК
«Дніпроавіа»**

Повне найменування юридичної особи	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРИВАТБАНК»
1	2
Організаційно-правова форма	Публічне акціонерне товариство
Код за ЄДРПОУ	14360570
Місцезнаходження	49094, місто Дніпропетровськ, ВУЛИЦЯ НАБЕРЕЖНА ПЕРЕМОГИ, будинок 50
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	22
Назва державного органу, що видав ліцензію або інший документ	Національний Банк України
Дата видачі ліцензії або іншого документа	05.10.2011
Міжміський код та телефон	(056) 7353282
Факс	(056) 7896614
Вид діяльності	Код КВЕД 64.19 Інші види грошового посередництва (основний); Код КВЕД 64.92 Інші види кредитування; Код КВЕД 64.99 Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н. в. і. у.; Код КВЕД 66.11 Управління фінансовими ринками;
Опис	Емітент не веде самостійно реєстр власників іменних цінних паперів
Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕПОЗИТАРНИЙ ЦЕНТР «ПРИДНІПРОВ'Я»
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Код за ЄДРПОУ	31037030
Місцезнаходження	49000, місто Дніпро, вул. Челюскіна, буд.8
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	АЕ294699
Назва державного органу, що видав ліцензію або інший документ	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
Дата видачі ліцензії або іншого документа	27.01.2015
Міжміський код та телефон	(0562) 36 07 85
Факс	(0562) 36 07 85
Вид діяльності	Код КВЕД 66.12 Посередництво за договорами по цінних паперах або товарах; Код КВЕД 66.19 Інша допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення (основний)

Закінчення табл. 1.7

1	2
Опис	Емітент самостійно не веде реєстр власників цінних паперів
Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»
Організаційно-правова форма	Публічне акціонерне товариство
Код за ЄДРПОУ	14352406
Місцезнаходження	01601, місто Київ, вулиця МЕЧНИКОВА, 3
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	70
Назва державного органу, що видав ліцензію або інший документ	Національний Банк України
Дата видачі ліцензії або іншого документа	13.10.2011
Міжміський код та телефон	+38(0562)383840
Факс	+38(0562)333977
Вид діяльності	Код КВЕД 64.19 Інші види грошового посередництва (основний)
Опис	Емітент самостійно не веде реєстр власників цінних паперів
Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕПОЗИТАРІЙ УКРАЇНИ» (ПАТ «НДУ»)
Організаційно-правова форма	Публічне акціонерне товариство
Код за ЄДРПОУ	30370711
Місцезнаходження	04071, м. Київ, вулиця НИЖНІЙ ВАЛ, будинок 17/8
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	1340
Назва державного органу, що видав ліцензію або інший документ	ДЕРЖАВНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ
Дата видачі ліцензії або іншого документа	08.05.2008
Міжміський код та телефон	+380445910400
Факс	+380444825201
Вид діяльності	Код КВЕД 18.20 Тиражування звуко-, відеозаписів і програмного забезпечення; Код КВЕД 62.01 Комп'ютерне програмування; Код КВЕД 62.02 Консультування з питань інформатизації; Код КВЕД 62.09 Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних си
Опис	Емітент не веде самостійно реєстр власників іменних цінних паперів.

Джерело: www.smida.gov.ua

Статутний капітал СГД сформовано за рахунок простих акцій номіналом 0.25 грн. у кількості 118382480 штук (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Інформація про випуски акцій ПАТ «АК «Дніпроавіа»

Дата реєстрації випуску	Номер свідоцтва про реєстрацію випуску	Найменування органу, що зареєстрував випуск	Міжнародний ідентифікаційний номер	Тип цінного паперу	Форма існування та форма випуску	Номінальна вартість акцій (грн.)	Кількість акцій (штук)	Загальна номінальна вартість (грн.)	Частка у статутному капіталі (у відсотках)
24.01.2011	11/04/1/11	Дніпропетровське територіальне управління Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку	UA4000166631	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	0.25	118382480	29595620	100

Джерело: www.smida.gov.ua

ПАТ «АК «Дніпроавіа» має дозволи на здійснення таких видів діяльності: підготовка авіаційного персоналу, готельні послуги, надання послуг з перевезення пасажирів та вантажу повітряним транспортом, медична практика (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

Інформація про одержані ліцензії (дозволи) на окремі види діяльності ПАТ «АК «Дніпроавіа»

Вид діяльності	Номер ліцензії (дозволу)	Дата видачі	Державний орган, що видав	Дата закінчення дії ліцензії (дозволу)
Дозвіл на підготовку авіаційного персоналу	UA/TRTO-015/2015	15.05.2015	Державна авіаційна служба України	15.05.2018
Опис	Сертифікат буде подовжений.			
Готельні послуги	236	28.12.2017	Державна установа «Лабораторний центр на повітряному транспорті Міністерства охорони здоров'я Укра	28.12.2018
Опис	Санітарно-гігієнічна оцінка буде подовжена.			
Надання послуг з перевезення пасажирів, вантажу повітряним транспортом	Серія АГ №505946	22.02.2013	Державна авіаційна служба України	
Опис	Термін дії ліцензії необмежений, буде подовжений.			
Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами	1210100000-604	06.11.2015	Департамент екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації (Дніпропетровськ)	
Опис	Термін дії ліцензії необмежений, буде подовжений.			
Медична практика	АЕ № 196835	07.02.2013	Міністерство охорони здоров'я	
Опис	Термін дії ліцензії необмежений, буде подовжений.			
Медична практика	серія МЗ № 013249	18.01.2017	Головна акредитаційна комісія при Міністерстві охорони здоров'я України	18.11.2019
Опис	Акредитаційний сертифікат першої категорії, виданий Авіаційному медичному центру ПАТ «АК «Дніпроавіа», зі строком дії з 18.11.2016р. по 18.11.2019р.			

Джерело: www.smida.gov.ua

Статутний капітал зареєстрований у розмірі 29 595 620,00 грн.

Оснoву виручки від реалізації (88,1%) становить дохід від авіаційних регулярних пасажирських перевезення (табл. 1.9).

Таблиця 1.9

Інформація про обсяги виробництва та реалізації основних видів продукції ПАТ «АК «Дніпроавіа»

№ з/п	Основний вид продукції	Обсяг виробництва				Обсяг реалізованої продукції	
		у натуральній формі (фізична од. вим.)	у грошовій формі (тис.грн.)	у відсотках до всієї виробленої продукції	у натуральній формі (фізична од. вим.)	у грошовій формі (тис. грн.)	у відсотках до всієї реалізованої продукції
1	Авіаційні регулярні пасажирські перевезення	послуга	252011	88.1	послуга	252011	88.1

Джерело: www.smida.gov.ua

У структурі витрат превалюють витрати на аеропортове обслуговування, аеронавігаційне обслуговування (табл. 1.10).

Таблиця 1.10

Інформація про собівартість реалізованої продукції ПАТ «АК «Дніпроавіа»

№ з/п	Склад витрат*	Відсоток від загальної собівартості реалізованої продукції (у відсотках)
1	витрати на МПМ	15
2	витрати на аеропортове обслуговування, аеронавігаційне обслуговування	30
3	транспортні послуги та допоміжні послуги в сфері транспорту	17
4	витрати з оренди та обміну повітряних суден	26
5	витрати з заробітної плати та обов'язкового страхування	12

Джерело: www.smida.gov.ua

Висновки до розділу 1

1. Гроші є специфічним товаром, здатним обмінюватися на будь-який інший товар, виконуючи роль загального еквівалента. Об'єктами обліку коштів є грошові кошти і їх еквіваленти в касі, в дорозі, на поточному рахунку в національній і іноземній валюті

2. Грошовий оборот ПАТ «АК «Дніпроавіа» має таку структуру: операційний процес (закупівля запасів, виплата зарплати, реалізація транспортних послуг, відшкодування витрат і формування доходів; перерахування до бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів); інвестиційний процес (здійснення фінансових і реальних інвестицій); фінансовий процес (отримання і погашення банківських кредитів, сплата відсотків за користування ними кредитним установам).

3. Грошові розрахунки здійснюються у готівковій і безготівковій формах, сферу яких розмежовано. Проте між готівковою і безготівковою формами розрахунків існує тісний зв'язок

4. Формування нового знання про бухгалтерський облік в умовах переосмислення ролі бухгалтера в управлінській діяльності створює необхідні передумови для розробки і реалізації принципового нового підходу до досліджень концептуальних засад аудиту на мікрорівні.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК КОШТІВ І АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ В УМОВАХ ПАТ «Авіаційна компанія «Дніпроавіа»»

2.1. Документальне оформлення операцій та облік коштів на підприємстві

Наказом керівника ПАТ «АК «Дніпроавіа» встановлено графік документообігу для унормування руху первинних документів та їх своєчасного відображення в бухгалтерському обліку. У ньому зазначено дату створення або отримання від контрагентів документів, терміни прийому їх на облік, передачі на обробку і в архів.

Графік документообігу ПАТ «АК «Дніпроавіа» покликаний оптимізувати ланцюг проходження первинних документів, мінімізувати терміни його знаходження у відповідальних підрозділах, поліпшувати організацію облікової роботи, посилювати контрольні функції облікового персоналу, підвищувати рівень автоматизації бухгалтерського обліку.

Формою представлення графіку документообігу є схема або перелік робіт окремих підрозділів ПАТ «АК «Дніпроавіа» із створення, перевірки і обробки документів, обов'язків певних виконавців з регламентацією їх взаємозв'язку і термінів виконання окремих етапів (табл. 2.1).

Працівники ПАТ «АК «Дніпроавіа» створюють і представляють первинні документи відповідно по затвердженого керівником графіку документообігу на основі виданої виписки з нього. У виписці приводиться перелік документів, що відносяться до функціональних обов'язків виконавця, терміни їх уявлення і підрозділу СГД, установи, в які передаються ці документи.

Головний бухгалтер ПАТ «АК «Дніпроавіа» здійснює контроль за дотриманням виконавцями графіка затвердженого документообігу.

Таблиця 2.1

Документообіг по касових операціях і поточному рахунку

№ п/п	Найменування документа	Створення			Перевірка			Обробка	
		Відповідальний за виписку	Відповідальний за виконання	Термін виконання	Відповідальний за перевірку	Хто надає на перевірку	Порядок надання	Хто виконує	Термін виконання
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Витратний касовий ордер	бухгалтер	касир	щодня	бухгалтер	касир	особисто, щодня	бухгалтер	щодня
2	Прибутковий касовий ордер	бухгалтер	касир	щодня	бухгалтер	касир	особисто, щодня	бухгалтер	щодня
3	Платіжна відомість	бухгалтер	касир	3 дні	бухгалтер	касир	особисто, в день закриття	бухгалтер	в день закриття
4	Звіт касира	касир	касир	щодня	бухгалтер	касир	особисто, щодня	бухгалтер	щодня
5	Журнал-ордер 1 і відомість 1	бухгалтер	бухгалтер	1 раз на місяць	Головний бухгалтер	бухгалтер	особисто, 1 раз на місяць	бухгалтер	в день здійснення касових операцій
6	Головна книга	головний бухгалтер	головний бухгалтер	1 раз на місяць				головний бухгалтер	1 раз на місяць

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	Оголошення на внесок готівкою	касир	касир	щодня	бухгалтер	касир	особисто, щодня	бухгалтер	щодня
8	Грошовий чек	бухгалтер	касир	10 днів	бухгалтер	касир	особисто, щодня	бухгалтер	щодня
9	Платіжне доручення	бухгалтер	касир	10 днів	бухгалтер	касир	особисто, щодня	бухгалтер	щодня
10	Розрахунковий чек	бухгалтер	касир	10 днів	бухгалтер	касир	особисто, щодня	бухгалтер	щодня
11	Вексель	бухгалтер	бухгалтер	встановлений термін	бухгалтер	бухгалтер	у встановлений термін	бухгалтер	щодня
12	Виписка з поточного рахунку	банк	банк	щодня	головний бухгалтер	бухгалтер	1 раз на місяць	бухгалтер	щодня
13	Журнал-ордер 2 і відомість 2	бухгалтер	бухгалтер	щодня	головний бухгалтер	бухгалтер	1 раз на місяць	бухгалтер	щодня
8	Головна книга	головний бухгалтер	головний бухгалтер	1 раз на місяць				головний бухгалтер	1 раз на місяць

Джерело: власна розробка

Його вимоги щодо порядку надання в бухгалтерію ПАТ «АК «Дніпроавіа» первинних документів є обов'язковими для всіх його підрозділів і служб. Здійснення готівкових розрахунків ПАТ «АК «Дніпроавіа» оформляється такими первинними документами (податкова накладна, рахунок-фактура, товарний чек, акт виконаних робіт, наданих послуг і тому подібне), які підтверджують здійснені витрати. Розрахунки готівкою ПАТ «АК «Дніпроавіа» з юридичними та фізичними особами оформляються прибутковими і видатковими касовими ордерами, касовим (товарним) чеком, квитанцією, договором купівлі-продажу, актами, виконаних робіт (надання послуг) тощо. Касові операції оформляються документами за типовими формами. ПАТ «АК «Дніпроавіа» щоквартально подає в банк касову заявку встановленого зразка про обсяги надходжень і видачі готівки з наданням також календаря видачі заробітної плати.

Міністерством статистики України затверджені типові форми первинної облікової документації:

по обліку касових операцій

Ф.№ КО-1 Прибутковий касовий ордер

Ф.№ КО-2 Витратний касовий ордер

Ф.№ КО-3 Журнал реєстрації прибуткових і витратних касових касових документів

Ф. № КО-4 Касова книга

По обліку банківських операцій

Код 0401001 Платіжна вимога

Код 0401002 Платіжне доручення

Код 0401004 Заява про відмову від акцепту

Код 0401006 Розрахунковий чек

Код 0402001 Оголошення на внесок готівкою

Грошовий чек - При прийомі грошових квитків і монет в касу касир СГД зобов'язаний керуватися Загальними правилами визначення ознак

платіжності грошових квитків і розмінної монети Національного банківській установі України.

Прийом готівки касою ПАТ «АК «Промавіа»» проводиться по прибуткових касових ордерах, підписаним головним бухгалтером або особою, ним уповноваженим. Зазначений факт підтверджується квитанцією за підписами головного бухгалтера та касира, завірена штампом касира або відбитком касового апарату. Видача готівки ПАТ «АК «Промавіа»» проводиться по видаткових касових ордерах або по належним чином оформленим платіжним (розрахунково-платіжним) відомостям.

Документи на видачу грошей у ПАТ «АК «Промавіа»» підписуються керівником і головним бухгалтером. У разі видачі окремій особі грошей по витратних документах, касир вимагає пред'явлення документа, який засвідчує особу одержувача, записує його вихідні дані і забирає розписку одержувача. Остання може бути зроблена тільки власноручно в темному кольорі чорнилом або пастою кулькових ручок з вказівкою отриманих сум (гривень - буквами, копійок - цифрами). У разі отримання грошей по відомості сума буквами не вказується, а тільки цифрами.

Видача грошей особам, що не перебувають у обліковому складі ПАТ «АК «Промавіа»», здійснюється за видатковими касовими ордерами, що генеруються на кожну особу, за окремою відомістю на підставі укладених договорів. Отримати гроші може тільки особа, зазначена касиром у видатковому документі. У разі виплати грошей за оформленим в установленому порядку дорученням, у тексті ордера після прізвища, ім'я, по батькові одержувача грошей бухгалтерією касиром вказується прізвище, ім'я і по батькові уповноваженої особи. У разі видачі грошей за відомістю перед розпискою в їх отриманні касир робить напис: «За дорученням», яке залишається у касира і додається до видаткового касового ордера або відомості.

Якщо особа, що отримує гроші, не має можливості по хворобі або по інших поважних причинах підписатися особисто, за його письмовим

дорученням за нього може підписатися інша особа, але тільки не працівник бухгалтерії або каси цього СГД. На витратному касовому ордері указується найменування, номер, дата і місце видачі документа, яке засвідчує особу фактичного одержувача грошей і особу, яка розписалася за отримання грошей.

Виплата заробітної плати, допомоги по тимчасовій непрацездатності, соціальних допомог у ПАТ «АК «Промавіа»» здійснюється касиром по платіжних (розрахунково-платіжним) відомостях без складання витратного касового ордера на кожного одержувача. Титульна сторінка платіжної (розрахунково-платіжної) відомості має містити дозвільний напис про виплату грошей керівника і головного бухгалтера ПАТ «АК «Промавіа»» з вказівкою термінів видачі грошей і сум буквами. Разова видача грошей оформляється у аналогічному порядку. Вона стосується виплати заробітної плати, відпусток, лікарняних, депонованих, підзвітних сум, витрат, пов'язаних із службовими відрядженнями тощо. Разові виплати заробітної плати окремим працівникам здійснюються по витратних касових ордерах.

Прибуткові, видаткові касові ордери, квитанції до них мають бути заповнені такими способами: чорнилом темного кольору, пастою кулькових ручок, друкарськими машинками, принтерами і іншими способами, які підтверджують ці записи протягом встановленого терміну їх зберігання.

У прибуткових і видаткових касових ордерах указуються підстави для їх формування. Забороняється видача прибуткових і видаткових касових ордерів на руки особам, що отримують або вносять гроші. Касові ордери можуть складатися тільки в день прийому і видачі грошей.

Касир зобов'язаний перевірити, отримуючи прибуткові касові ордери, або витратні документи, наявність такої інформації:

- а) підпис головного бухгалтера, а на видатковому - дозвільний підпис керівника ПАТ «АК «Промавіа»»;
- б) дотримання вимог щодо оформлення документів;
- в) правильність заповнення обов'язкових реквізитів.

У разі недотримання хоч би одного з перерахованих вимог касир повертає документи в бухгалтерію для належного оформлення. Прибуткові касові ордери або витратні документи відразу ж після отримання або видачі по ним грошей підписуються касиром, а залучені до них документи погашаються штампом або написом «Сплачено» з вказівкою дати (число, місяць, рік).

Прибуткові та видаткові касові ордери до передачі в касу мають бути зареєстровані бухгалтерією у відповідному журналі реєстрації касових документів. Реєстрація за видатковими касовими ордерами, оформленими розрахунково-платіжними відомостями на виплату зарплати, відбувається після видачі грошей.

Касові документи після опрацювання упорядковуються хронологічно, нумеруються, переплітаються і зберігаються матеріально відповідальною особою на протязі 3 років після закінчення звітного періоду, на яку покладений обов'язок зберігання документів, в окремому сейфі або спеціальному приміщенні, які передаються під охорону.

Касові документи не можна виносити з приміщення, яке охороняється, без письмового дозволу керівника або головного бухгалтера ПАТ «АК «Промавіа»». До кінця робочого дня документи повинні бути обов'язково повернені.

Всі надходження і видачі готівці в національній валюті СГД враховують в касовій книзі, типова форма якої затверджена наказом Міністерства статистики України від 15.02.96 р. N 51. У відділеннях зв'язку надходження і видача готівки відображається в касовому щоденнику.

Кожне підприємство, яке має касу, веде одну касову книгу, листи якої повинні бути пронумеровані, прошиті і опечатані сургучним або мастиковим друком. Кількість листів в касовій книзі ПАТ «АК «Промавіа»» затверджується підписами керівника і головного бухгалтера.

Записи в касовій книзі робляться в двох екземплярах через копіювальний папір кульковою ручкою або чорнилом темного кольору.

Перший екземпляр залишається в касовій книзі, другий - є звітом касира, проте вони нумеруються однаковими номерами.

Забороняється стирання і виправлення в касовій книзі. Умотивовані виправлення завіряються підписами касира та головного бухгалтера. Касир має провести записи в касову книгу відразу після отримання або видачі грошей по кожному прибутковому касовому ордеру і витратному документу.

Касир ПАТ «АК «Промавіа»» в кінці робочого дня підводить підсумки операцій за день, виводячи залишок грошей в касі на наступне число і передає до бухгалтерії свій звіт з другим відривним листом з прибутковими касовими ордерами і витратними документами під розписку в касовій книзі. Головний бухгалтер ПАТ «АК «Промавіа»» контролює правильність ведення касової книги, видачі грошей з каси, підтвердження розпискою одержувача у видатковому документі, мотивування залишку готівки в касі. Недостача грошей стягається з касира. Готівка, не виправдана прибутковими касовими ордерами, вважається надлишком каси і зараховується в дохід СГД.

На підставі звіту касира бухгалтер заповнює журнал-ордер №1. Обороти за місяць переносяться в Головну книгу.

У терміни, встановлені керівником СГД, проводиться раптова ревізія каси з повним поаркушевим перерахунком грошей. Акт інвентаризації грошових коштів складається в двох екземплярах, а при зміні касирів – в трьох. У разі розбіжностей фактичної наявності грошей з обліковими даними, касир в акті пише пояснення причин надлишку або недостач, після чого керівник ухвалює рішення.

В умовах ПАТ «АК «Промавіа»» рахунок 30 «Готівка» має наступні субрахунки: 301 «Готівка в національній валюті»; 302 «Готівка в іноземній валюті».

Дані по касових операціях при журнальній-ордерній формі обліку систематизувалися в двох багатографних регістрах: журналі-ордері № 1 по кредиту рахунку 30 «Готівка» (з розподілом сум по дебету кореспондуючих

рахунків) і відомості № 1 по дебету рахунку 30 «Готівка» (з розподілом сум по кредиту кореспондуючих рахунків).

Підставою для складання журналу-ордера № 1 і відомості № 1 служить звіт касира з документами, що додаються до нього. Порядок ведення касових операцій в національній валюті в Україні (зокрема оформлення касових документів) регламентується Порядком №21.

У бухгалтерії СГД після прийому звіту касира проводиться перевірка обґрунтованості всіх записів в звіті і проставляються шифри кореспондуючих рахунків, на кожному касовому документі. При повторенні в декількох документах однойменних балансових рахунків їх дані заздалегідь підсумовуються, потім підсумкові суми заносяться у відповідні графи кореспондуючих рахунків в журналі-ордері № 1 або відомості № 1.

У облікових регістрах по рахунку 30 не можна здійснювати бухгалтерські записи, не відповідні фактично проведеним касовим операціям (наприклад, не робляться сторніровочні записи при віддзеркаленні операції по видачі покупцеві грошових коштів за повернений товар).

Кожному касовому звіту в журналі-ордері № 1 і відомості № 1 відводиться окремий рядок. Отже, кількість заповнених рядків в цих регістрах повинна відповідати кількості касових звітів, складених за місяць.

При необхідності на суми, відображені в журналі-ордері № 1 по кредиту рахунку 30, і на суми, відображені у відомості № 1 по дебету рахунку 30, складаються листки-розшифровки, в яких відбивається аналітичний облік по кореспондуючих рахунках і дається розшифровка по субрахунках.

Після закінчення місяця в облікових регістрах по рахунку 30 нвизначаються підсумки в розрізі кореспондуючих рахунків і звіряються з оборотами по цих рахунках, відображеними в інших журналах-ордерах або відомостях в кореспонденції з рахунком 30. Відмітки про проведену звірку заносяться в рядок «Відмітки», після чого обороти за місяць з журналу-ордера № 1 переносять в Головну книгу.

Залишок грошових коштів відбивається у відомості № 1 тільки на початок і кінець місяця. Залишок грошових коштів, виведений у відомості на кінець місяця повинен відповідати залишку на кінець дня останнього касового звіту і даним Головної книги.

Впродовж місяця для контролю і в оперативних цілях використовують дані про залишки наявних грошових коштів в касі СГД, вказані в звіті касира.

Рахунок 31 «Рахунку в банківських установах», згідно новому Плану рахунків, затвердженому наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291, відкривається кожним суб'єктом господарювання, який здійснює розрахункові операції в банківській установі (банківських установах) і має самостійний баланс. Узагальнена інформація про наявність і рух грошових коштів відбивається на наступних субрахунках у національній валюті:

311 «Поточні рахунки в національній валюті»

313 «Інші рахунки в банківській установі в національній валюті»;

При журнальний-ордерній формі обліку дані по операціях по рахунках в банківській установі систематизувалися в двох багатографних регістрах: у журналі-ордері № 2 по кредиту рахунку 31 «Рахунку в банківських установах» (з розподілом сум по дебету кореспондуючих рахунків), і у відомості № 2 - по дебету рахунку 31 «Рахунку в банківських установах» (з розподілом сум по кредиту кореспондуючих рахунків).

Підставою для складання вказаних регістрів служать виписки банку і розрахункові документи, що додаються до них, підтверджуючі зарахування на рахунок або списання грошових коштів з рахунку (платіжні доручення, платіжні вимоги і ін.).

Що поступили з банківській установі в бухгалтерію СГД виписки з рахунків проходять наступну обробку:

1) перевіряється відповідність записів в розрахункових документах, що додаються до них. У разі отримання наявних грошових коштів з каси банківській установі до виписки додається квитанція прибуткового касового ордера. Якщо у виписці банківської установи будуть виявлені операції по

помилковому зарахуванню грошових коштів (що не належать даному підприємству), приймаються заходи по їх поверненню платникові в п'ятиденний термін;

2) проставляються в розрахункових документах, що додаються, і виписці шифри кореспондуючих рахунків відповідно до характеру проведеної грошової операції;

3) проводиться окремо по дебету і окремо по кредиту угруповання сум шляхом їх підрахунку по однорідних операціях по однойменних кореспондуючих рахунках, шифри яких проставлені у виписці;

4) проводяться записи оборотів по кредиту рахунку 31 в журналі-ордері № 2 і по дебету рахунку 31 у відомості № 2 з розбиттям по кореспондуючих рахунках;

5) не визначаються суми, занесені у відповідних кореспондуючим рахункам графи в журналі-ордері № 2 і відомості № 2, і записуються підсумкові результати підрахунку;

б) складаються листки-розшифровки з розбиттям сум, відображених в журналі-ордері і відомості. по субрахунках.

Аналітичний облік по рахунку 31 здійснюється на підставі розрахункових документів, які додаються до виписки банківській установі, в яких відображені номер документа, дата, найменування платника (одержувача) платежу, коротке найменування і сума операції.

Після закінчення місяця в облікових регістрах по рахунку 31 визначаються підсумки по кореспондуючих рахунках і звіряються з оборотами по ним. Відмітки про проведену звірку взаєморозрахунків заносяться в рядок «Відмітки», потім обороти за місяць з журналу-ордера № 2 переносяться в Головну книгу.

Залишок грошових коштів відбивається у відомості № 2 тільки на початок і кінець місяця. Залишок засобів у відомості, виведений на кінець місяця, повинен відповідати залишку засобів на поточному рахунку, відображеному в останній в даному місяці виписці.

Джерелом інформації про залишки коштів на поточному рахунку СГД в банківській установі є її з виписки. На підставі узагальнення досвіду організації бухгалтерського обліку на ПАТ «АК «Промавіа»» виконано систематизацію господарських операцій (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Господарські операції ПАТ «АК «Промавіа»» з коштами та їх відображення в бухгалтерському обліку

№ пп	Найменування господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1.	Перераховано постачальнику аванс на придбання матеріалів (платіжне доручення, виписка, банківській установі)	631/1	311	7575.0
	Сума ПДВ (податкова накладна)	641/4	644/1	1262.5
2.	Відображено оплату транспортних витрат (платіжне доручення, виписка банківській установі)	631/1	311	78.75
3.	Отримано оплату від покупця запасів (виписка банківській установі)	311	361/2	297.91
4.	Оплачено вартість обладнання (платіжні доручення, виписки банківській установі)	631/1	311	2001.30
	Сума ПДВ (податкова накладна)	641/4	644/1	333.55
5.	Видано аванс на господарські потреби матеріально – відповідальній особі (витратний касовий ордер)	372	301	230.0
6.	Отримано кошти за продукцію, що була реалізована (виписка банківській установі)	311	361/2	18946.12
7.	Повернуто в касу СГД невикористані грошові кошти, які були видані у підзвіт (прибутковий касовий ордер)	301	372	15.38
8.	Перераховано кошти з поточного рахунку (виписки - до Пенсійного Фонду	653	311	303.36
	- до місцевого бюджету прибутковий податок	641/7	311	6072.86
9.	Видано з каси СГД заробітна плата робітникам	661	301	40542.25
10.	Пред'явлено претензію установі банківській установі по сумам, які помилково списані з поточного рахунку СГД на підставі виписок банківській установі	374	311	120.12
11.	Реалізовано матеріали за готівковий розрахунок (накладна)	301	702	718.4
12.	Здано готівку до банківській установі(витратний касовий ордер)	311	301	37050.92
13.	Перераховано до бюджету податки і обов'язкові платежі (виписки банківській установі)	641/2	311	1340.20
		641/8	311	402.40
		641/4	311	20912.50

Джерело: власна розробка

Таким чином, практика ведення обліку на підприємстві ПАТ «АК

«Промавіа»» відповідає вимогам міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і положенням Наказу про облікову політику.

2.2. Відображення операцій із коштами у фінансовій і податковій звітності підприємства

Грошові кошти ПАТ «АК «Промавіа»» відображаються у рядку 1165 балансу, Гроші та їх еквіваленти – у рядку 1166, готівка – у рядку 1167 (табл. 2.3). Протягом 2022 року залишок коштів скоротився з 3331 тис. грн. до 1663 тис. грн., готівки – з 10 тис. грн. до 1 тис. грн., залишків на поточних рахунках – із 3321 тис. грн. до 1659 тис. грн. Питома вага грошей та їх еквівалентів в оборотних активах скоротилася з 1,564% до 1,489%, а у майні – із 0,006 до 0,004.

Таблиця 2.3

Аналіз коштів ПАТ «АК «Промавіа»»

Стаття	Рядок	01.01.2022	01.01.2023	Абс. приріст, тис. грн.	Темп приросту, %
Гроші та їх еквіваленти	1165	3331	1663	-1668	-50,08
Готівка	1166	10	1	-9	-90,00
Рахунки в банківських установах	1167	3321	1659	-1662	-50,05
Усього за розділом II	1195	213028	111674	-101354	-47,58
Баланс	1300	519857	390288	-129569	-24,92
Питома вага грошей та їх еквівалентів					
в оборотних активах		1,564	1,489	-0,074	
у майні		0,006	0,004	-0,002	

Джерело: власна розробка

ПАТ «АК «Промавіа»» складає форму 3 прямим методом (табл. 2.4).

Операційна діяльність призводить до відтоку коштів: у сумі -32106 тис. грн., у 2022 -156265 тис. грн. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності дав додатне сальдо: у 2021 році – 30385 тис. грн., у 2022 році – 6573 тис. грн.

Таблиця 2.4

Звіт про рух грошових коштів ПАТ «АК «Промавіа»» за 2022 рік

Стаття	Рядок	2021	2022	Абс. приріст, тис. грн.	Темп приросту, %
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Надходження від:					
реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	361900	396907	35007	9,67
цільового фінансування	3010	316	360	44	13,92
авансів від покупців і замовників	3015	65158	71071	5913	9,07
від повернення авансів	3020	5124	46991	41867	817,08
від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	375	412	37	9,87
від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	17	221	204	1200,00
інші надходження	3095	732	477	-255	-34,84
Витрачання на оплату:					
Товарів (робіт, послуг)	3100	-235555	-344103	-108548	46,08
Праці	3105	-39601	-40693	-1092	2,76
Відрахувань на соціальні заходи	3110	-9293	-10721	-1428	15,37
Зобов'язань з податків і зборів	3115	-18884	-13036	5848	-30,97
на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-6246	0	6246	-100,00
на оплату авансів	3135	-107818	-244879	-137061	127,12
на оплату повернення авансів	3140	-446	-333	113	-25,34
інші витрачання	3190	-54131	-18939	35192	-65,01
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-32106	-156265	-124159	386,72
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Інші надходження	3250	30385	6573	-23812	-78,37
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	30385	6170	-24215	-79,69
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Отримання позик	3305	0	154081	154081	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	154081	154081	
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-1721	3986	5707	-331,61
Залишок коштів на початок року	3405	3331	1130	-2201	-66,08
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	53	-1785	-1838	-3467,92
Залишок коштів на кінець року	3415	1663	3331	1668	100,30

Джерело: власна розробка

Фінансова діяльність представлена отриманням позик. У 2021 році руху коштів за цією статтею не спостерігалось, у 2022 році притік склав 154081 тис. грн. Чистий рух грошових коштів склав: у 2021 році – відтік - 1721 тис. грн., у 2022 році – притік 3986 тис. грн.

2.3. Аналіз грошових потоків та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства

Бурхливість законодавства, економіко-політичної ситуації усередині країни і за кордоном, військовий стан призвело до переважання на СГД діяльності, направленої на рішення тимчасових завдань виживання, підтримку платоспроможності. Довгострокові стратегічні рішення відкладаються на невизначений час. Це приводить підприємство до втрати платоспроможності, неспроможності, банкрутства і інших негативних наслідків.

Таблиця 2.5

Аналіз платоспроможності ПАТ «АК «Промавіа»»

Стаття	Рядок	01.01.2022	01.01.2023	Абс. приріст
Гроші та їх еквіваленти	1165	3331	1663	5288
Усього за розділом III	1695	4228043	4691909	1535660
Коефіцієнт платоспроможності		0,00079	0,00035	-0,00043

Джерело: власні розрахунки

Нормативне значення коефіцієнта платоспроможності має бути більше 0,2. Фактичні значення в багато разів менше нормативного і становлять відповідно на початок і кінець періоду - 0,00079 і 0,00035. Таким чином, підприємство є неплатоспроможним.

У структурі коштів превалює безготівковий компонент, частка якого більше 99% (рис. 2.1).

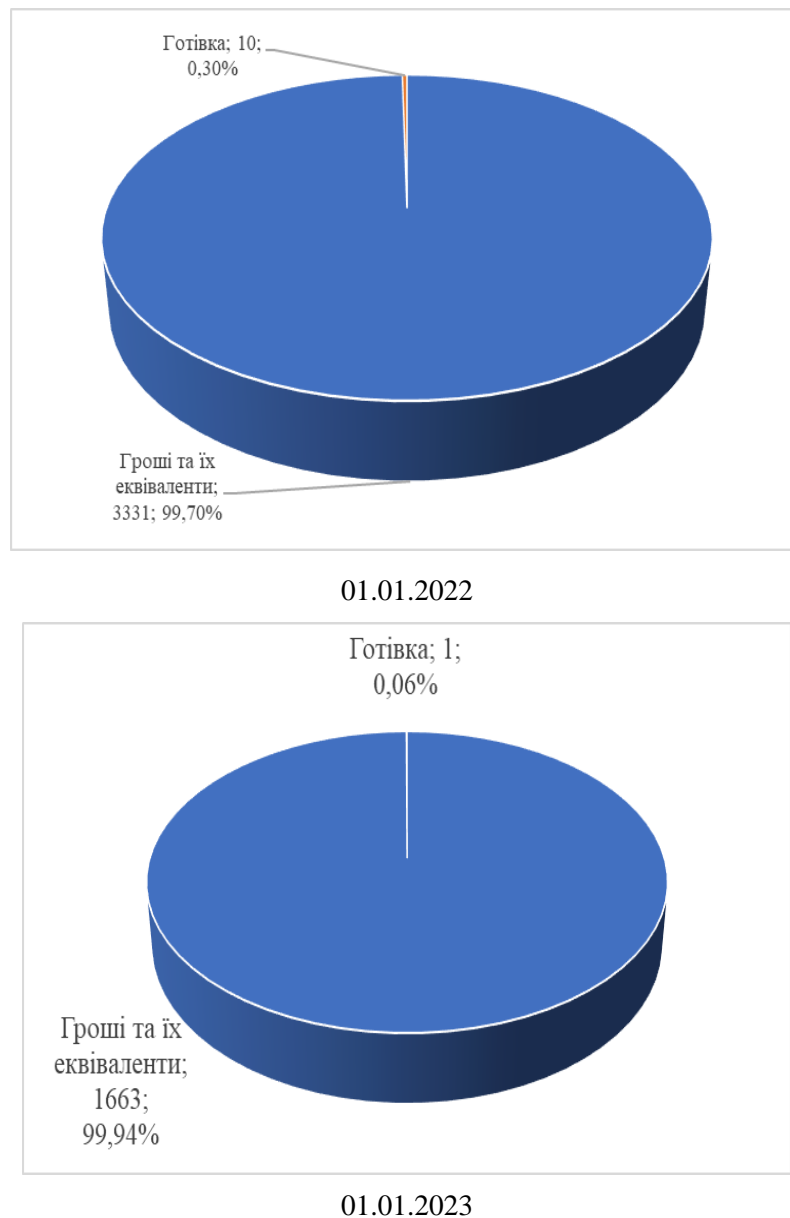

Рис. 2.1 – Структура коштів ПАТ «АК «Промавія»», %

Джерело: власні розрахунки

Антикризове управління ліквідністю і платоспроможністю - це діяльність, яка полягає у виборі дій для досягнення довгострокових цілей в постійно змінних умовах.

Цілям управління ліквідністю властиві такі якості: підлеглисть, розгорнутість, співвідносність, важливість. Ієрархія цілей має вид «дерева цілей», тобто системи цілей. Сьогодні немає універсальних рецептів побудови «дерева цілей», способи побудови залежатимуть від того, хто розробляє систему цілей, як він представляє їх завдання і реалізацію.

Правилами побудови «дерева цілей» є повнота редукції, оскільки кожна мета представляється у вигляді підцілей наступного рівня для досягнення початкової мети. На кожному рівні «дерева цілей» сукупність підцілей повинна бути достатній для опису мети. Ділення мети на підцілі на кожному рівні може вестися за певними декомпозиціями:

Мета надає свідомості будь-яким діям. Загальний ланцюг тут такий: мета - завдання - плани - контроль за виконанням. Виділення цілей обумовлюється наступною послідовністю: завдання 1 - основа побудови критеріїв оцінки діяльності ПАТ «АК «Промавіа»»; завдання 2 - основа прояву проблем і ухвалення рішень.

Правильно сформульовані цілі повинні задовольняти таким вимогам:

- 1) конкретність – передбачає точність у відображенні змісту, об'ємів і часу господарських операцій;
- 2) вимірність – означає кількісне представлення для оцінки ступеня досягнення мети;
- 3) досягнення – реальність, що не виходить за можливості виконавців;
- 4) взаємозв'язок - розгляд цілей як не ізольованої одну від одної;
- 5) гнучкість передбачає необхідність корегувань відповідно змін внутрішнього і зовнішнього середовища.

Взаємозв'язок вимог - складне завдання, оскільки передбачає їх узгодження, зокрема в частині конкретності і гнучкості. Суперечності можна усунути, якщо брати до уваги і аналізувати не тільки первинні, а і вторинні чинники.

В умовах організації ринкових форм господарювання перед ПАТ «АК «Промавіа»» постає завдання зміцнення стійкості фінансового стану. Процес формування стратегії управління платоспроможністю ПАТ «АК «Промавіа»» має стратегічною метою зміцнення стійкості фінансового стану. Її досягнення залежить від ступеня реалізації тактичних цілей, якими в умовах кризи є:

1. Відновлення платоспроможності ПАТ «АК «Промавіа»».

2. Відновлення фінансової стійкості ПАТ «АК «Промавіа»».

3. Корегування фінансовій стратегії ПАТ «АК «Промавіа»» для забезпечення від фінансових ризиків.

Структура цілей управління фінансовою стійкістю ПАТ «АК «Промавіа»» передбачає відновлення платоспроможності через досягнення завдань, найважливішими серед яких є:

1. Скорочення кредиторської заборгованості ПАТ «АК «Промавіа»». Це є особливо актуальним для ПАТ «АК «Промавіа»», оскільки поточні зобов'язання є основним джерелом фінансування діяльності ПАТ «АК «Промавіа»».

2. Збільшення величини коштів, які забезпечують покриття поточних зобов'язань, шляхом погашення дебіторській заборгованості ПАТ «АК «Промавіа»» за товари, роботи і послуги, яка станом на 1.01.2023 складає 499,4 тис. грн., а також заборгованості за одержаними векселями у сумі 408,7 тис. грн.

Відновлення фінансової стійкості ПАТ «АК «Промавіа»» можливо лише за умови досягнення таких оперативних цілей:

1. Збільшення об'єму позитивного грошового потоку.
2. Зниження об'ємів споживання інвестиційних ресурсів ПАТ «АК «Промавіа»» в поточному періоді.

Зміна фінансовій стратегії з метою прискорення економічного зростання ПАТ «АК «Промавіа»» передбачає досягнення таких цілей:

1. Зростання темпів приросту обсягів реалізації транспортних послуг.
2. Перегляд окремих напрямів фінансовій стратегії ПАТ «АК «Промавіа»». Однією з причин зниження рівня платоспроможності ПАТ «АК «Промавіа»» є недостатня увага управлінського персоналу до моніторингу завдань управління грошовими потоками.

В основі процедур контролю знаходиться ієрархічна структура піраміди рішень та системи ланцюга їх ухвалення. Ефективність цільової орієнтації стратегії управління фінансовою стійкістю залежить від таких

факторів: довжина ланцюга управлінських рішень, кількість ланок в ієрархії, технологічна складність і ієрархічної структура управління фінансовою стійкістю. Загальні цілі стратегії управління фінансовою стійкістю ПАТ «АК «Промавіа»» представлено на рис.2.2.

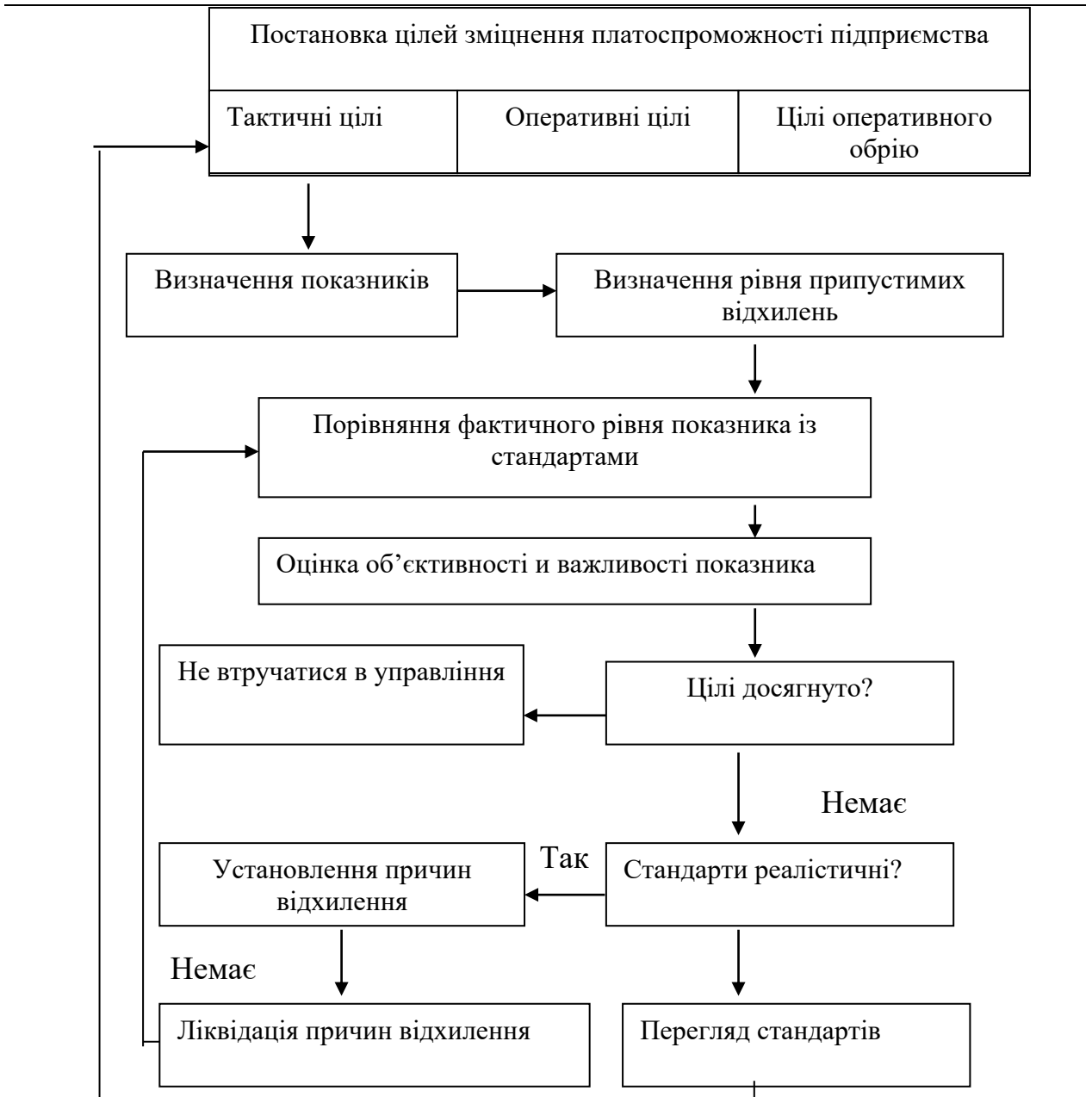

Рис. 2.2 – Концепція управління ліквідністю і платоспроможністю ПАТ «АК «Промавіа»».

Джерело: власна розробка

Фінансовий контроль в умовах ПАТ «АК «Промавіа»» має ґрунтуватися на основах моніторингу за ефективністю управління

грошовими потоками. Основною метою є ідентифікація відхилень фактичних показників від передбачуваних; виявлення їх причин, а також розробка рекомендацій щодо нормалізації досліджуваних показників.

Організація цільового стратегічного антикризового управління платоспроможністю в ПАТ «АК «Промавіа»» допоможе укріпити рівень стійкості фінансового стану, створити ефективну базу для виходу з кризи ПАТ «АК «Промавіа»» в складних умовах воєнного стогу в Україні.

Механізм управління платоспроможністю забезпечує взаємозв'язок заходів антикризового управління фінансовим станом ПАТ «АК «Промавіа»», що дозволяє реалізувати програми фінансової стабілізації і закласти засади виходу з кризи.

Підвищення ефективності управління грошовими потоками ПАТ «АК «Промавіа»» припускає вирішення таких тактичних цілей: відновлення платоспроможності ПАТ «АК «Промавіа»», забезпечення фінансової стійкості, перехід від економічного спаду до зростання. Для відновлення платоспроможності ПАТ «АК «Промавіа»» необхідно вирішити ряд оперативних цілей, серед яких: зменшення кредиторської заборгованості та внутрішніх фінансових зобов'язань, зростання коштів для покриття поточних зобов'язань. Оперативними цілями ПАТ «АК «Промавіа»» є зменшення поточних зобов'язань, а саме: реструктуризація короткострокових банківських кредитів, відтермінування погашення нарахованих відсотків, пролонгація строків кредиторської заборгованості по товарних операціях. Скороченню відтоку коштів ПАТ «АК «Промавіа»» сприятиме економія постійних витрат і зменшення суми змінних витрат. Для забезпечення додатного фінансового грошового потоку ПАТ «АК «Промавіа»» необхідно: ліквідувати портфель короткострокових фінансових інвестицій; реалізувати еквіваленти грошових коштів; здійснити рефінансування дебіторської заборгованості шляхом факторингу; на основі пришвидшення розрахунків забезпечити прискорення оборотності дебіторської заборгованості.

Покращення фінансової дисципліни ПАТ «АК «Промавіа»» впливає на стан як поточних активів, представлених дебіторською заборгованістю і коштами, та і на стан поточних зобов'язань, представлених кредиторською заборгованістю за готову продукцію, товари, роботи і послуги. На рух коштів у результаті фінансової діяльності значний вплив мають принципи кредитної політики ПАТ «АК «Промавіа»» відносно покупців продукції у частині форм реалізації продукції; типу надання відстрочки за оплату продукції.

Кредитна політика ПАТ «АК «Промавіа»» визначається співвідношенням прибутковості і ризиків діяльності на основі трьох альтернативних підходів: агресивний, поміркований та консервативний. Останній мінімізує кредитні ризики за рахунок відмови від отримання високого рівня прибутковості через скорочення обсягу реалізації транспортних послуг шляхом обмеження кола їх покупців в кредит за рахунок груп значного ризику; використання більш жорстких процедур інкасації дебіторської заборгованості. Такий підхід прогнущється ПАТ «АК «Промавіа»» Враховуючи великий розмір дебіторської заборгованості і високий рівень фінансової ризику для пропонується саме такий тип кредитної політики.

При наданні комерційного кредиту ПАТ «АК «Промавіа»» має упереджувати виникнення простроченої і безнадійної дебіторської заборгованості на основі формування стандартів оцінки покупців з урахуванням їх кредитоспроможності, яка характеризує умови залучення комерційного кредиту в різних формах, в повному обсязі, в передбачувані терміни.

ПАТ «АК «Промавіа»» має формувати новітні процедури інкасації дебіторської заборгованості. Через її великий обсяг необхідно нагадувати покупцям про умови договору. Розвиток ринкових відносин і інфраструктури фінансового ринку дозволяють використовувати в практиці фінансового менеджменту ряд нових форм управління грошовими коштами, зокрема в частині трансформації у високоліквідні короткострокові цінні папери.

Факторинг пропонується визначити основною формою рефінансування дебіторської заборгованості для ПАТ «АК «Промавіа». Він полягає в поступці ПАТ «АК «Промавіа»» права отримання коштів за платіжними документами за поставлену продукцію на користь банківській установі.

Висновки до розділу 2

1. В цілях впорядкування руху і своєчасного отримання для записів в бухгалтерському обліку первинних документів по грошових операціях ПАТ «АК «Промавіа»», установи повинні встановлювати графік документообігу, в якому указуються дата створення або отримання від інших підприємств і установ документів, прийом їх на облік, передачі на обробку і в архів.

2. Міністерством статистики України затверджені типові форми первинної облікової документації по обліку касових операцій Ф.№ КО-1 Прибутковий касовий ордер, Ф.№ КО-2 Витратний касовий ордер, Ф.№ КО-3 Журнал реєстрації прибуткових і витратних касових документів, Ф. № КО-4 Касова книга. Первинні документи з обліку банківських операцій: Код 0401001 Платіжна вимога, Код 0401002 Платіжне доручення, Код 0401004 Заява про відмову від акцепту, Код 0401006 Розрахунковий чек, Код 0402001 Оголошення на внесок готівкою, Грошовий чек.

3. Узагальнена інформація про наявність і рух грошових коштів в касі та на поточному рахунку ПАТ «АК «Промавіа»» відбивається на рахунках 30 «Готівка», 31 «Рахунки у банківських установах».

4. Дані по касових операціях систематизуються в двох багатографних регістрах: журналі-ордері № 1 по кредиту рахунку 30 «Готівка» (з розподілом сум по дебету кореспондуючих рахунків) і відомості № 1 по дебету рахунку 30 «Готівка» (з розподілом сум по кредиту кореспондуючих рахунків).

5. Дані по операціях по рахунках в банківській установі систематизуються в двох багатографних регістрах: у журналі-ордері № 2 по кредиту рахунку 31 «Рахунку в банківських установах» (з розподілом сум по

дебету кореспондуючих рахунків), і у відомості № 2 - по дебету рахунку 31 «Рахунку в банківських установах» (з розподілом сум по кредиту кореспондуючих рахунків).

6. Грошові кошти ПАТ «АК «Промавіа»» відображаються у рядку 1165 балансу, Гроші та їх еквіваленти – у рядку 1166, готівка – у рядку 1167. Протягом 2022 року залишок коштів скоротився з 3331 тис. грн. до 1663 тис. грн., готівки – з 10 тис. грн. до 1 тис. грн., залишків на поточних рахунках – із 3321 тис. грн. до 1659 тис. грн. Питома вага грошей та їх еквівалентів в оборотних активах скоротилася з 1,564% до 1,489%, а у майні – із 0,006 до 0,004.

7. ПАТ «АК «Промавіа»» складає форму 3 прямим методом. Операційна діяльність призводить до відтоку коштів: у сумі -32106 тис. грн., у 2022 -156265 тис. грн. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності дав додатне сальдо: у 2021 році – 30385 тис. грн., у 2022 році – 6573 тис. грн. Фінансова діяльність представлена отриманням позик. У 2021 році руху коштів за цією статтею не спостерігалось, у 2022 році притік склав 154081 тис. грн. Чистий рух грошових коштів склав: у 2021 році – відтік -1721 тис. грн., у 2022 році – притік 3986 тис. грн.

8. Нормативне значення коефіцієнта платоспроможності має бути більше 0,2. Фактичні значення в багато разів менше нормативного і становлять відповідно на початок і кінець періоду - 0,00079 і 0,00035. Таким чином, підприємство є неплатоспроможним. У структурі коштів превалює безготівковий компонент, частка якого більше 99%.

ВИСНОВКИ

1. Гроші є специфічним товаром, здатним обмінюватися на будь-який інший товар, виконуючи роль загального еквівалента. Об'єктами обліку коштів є грошові кошти і їх еквіваленти в касі, в дорозі, на поточному рахунку в національній і іноземній валюті.

2. Грошовий оборот ПАТ «АК «Дніпроавіа» має таку структуру: операційний процес (закупівля запасів, виплата зарплати, реалізація транспортних послуг, відшкодування витрат і формування доходів; перерахування до бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів); інвестиційний процес (здійснення фінансових і реальних інвестицій); фінансовий процес (отримання і погашення банківських кредитів, сплата відсотків за користування ними кредитним установам).

3. Грошові розрахунки здійснюються у готівковій і безготівковій формах, сферу яких розмежовано. Проте між готівковою і безготівковою формами розрахунків існує тісний зв'язок. Формування нового знання про бухгалтерський облік в умовах переосмислення ролі бухгалтера в управлінській діяльності створює необхідні передумови для розробки і реалізації принципового нового підходу до досліджень концептуальних засад аудиту на мікрорівні.

4. В цілях впорядкування руху і своєчасного отримання для записів в бухгалтерському обліку первинних документів по грошових операціях ПАТ «АК «Промавіа»», установи повинні встановлювати графік документообігу, в якому указуються дата створення або отримання від інших підприємств і установ документів, прийом їх на облік, передачі на обробку і в архів.

5. Міністерством статистики України затверджені типові форми первинної облікової документації по обліку касових операцій Ф.№ КО-1 Прибутковий касовий ордер, Ф.№ КО-2 Витратний касовий ордер, Ф.№ КО-3 Журнал реєстрації прибуткових і витратних касових документів, Ф. № КО-4 Касова книга. Первинні документи з обліку банківських операцій: Код

0401001 Платіжна вимога, Код 0401002 Платіжне доручення, Код 0401004 Заява про відмову від акцепту, Код 0401006 Розрахунковий чек, Код 0402001 Оголошення на внесок готівкою, Грошовий чек.

6. Узагальнена інформація про наявність і рух грошових коштів в касі та на поточному рахунку ПАТ «АК «Промавіа»» відбивається на рахунках 30 «Готівка», 31 «Рахунки у банківських установах». Дані по касових операціях систематизуються в двох багатографних регістрах: журналі-ордері № 1 по кредиту рахунку 30 «Готівка» (з розподілом сум по дебету кореспондуючих рахунків) і відомості № 1 по дебету рахунку 30 «Готівка» (з розподілом сум по кредиту кореспондуючих рахунків).

7. Дані по операціях по рахунках в банківській установі систематизуються в двох багатографних регістрах: у журналі-ордері № 2 по кредиту рахунку 31 «Рахунку в банківських установах» (з розподілом сум по дебету кореспондуючих рахунків), і у відомості № 2 - по дебету рахунку 31 «Рахунку в банківських установах» (з розподілом сум по кредиту кореспондуючих рахунків).

8. Грошові кошти ПАТ «АК «Промавіа»» відображаються у рядку 1165 балансу, Гроші та їх еквіваленти – у рядку 1166, готівка – у рядку 1167. Протягом 2022 року залишок коштів скоротився з 3331 тис. грн. до 1663 тис. грн., готівки – з 10 тис. грн. до 1 тис. грн., залишків на поточних рахунках – із 3321 тис. грн. до 1659 тис. грн. Питома вага грошей та їх еквівалентів в оборотних активах скоротилася з 1,564% до 1,489%, а у майні – із 0,006 до 0,004.

9. ПАТ «АК «Промавіа»» складає форму 3 прямим методом. Операційна діяльність призводить до відтоку коштів: у сумі -32106 тис. грн., у 2022 -156265 тис. грн. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності дав додатне сальдо: у 2021 році – 30385 тис. грн., у 2022 році – 6573 тис. грн. Фінансова діяльність представлена отриманням позик. У 2021 році руху коштів за цією статтею не спостерігалось, у 2022 році притік склав 154081

тис. грн. Чистий рух грошових коштів склав: у 2021 році – відтік -1721 тис. грн., у 2022 році – притік 3986 тис. грн.

10. Нормативне значення коефіцієнта платоспроможності має бути більше 0,2. Фактичні значення в багато разів менше нормативного і становлять відповідно на початок і кінець періоду - 0,00079 і 0,00035. Таким чином, підприємство є неплатоспроможним. У структурі коштів превалює безготівковий компонент, частка якого більше 99%.

11. Реалізація пропозицій по зміцненню фінансової дисципліни сприятиме скороченню дебіторської заборгованості, збільшенню залишків на поточних рахівницях ПАТ «АК «Промавіа»», а, отже, зміцненню ліквідності і платоспроможності ПАТ «АК «Промавіа»».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойченко Н. В. Організація обліку та аудиту підприємств на стадії банкрутства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2009. Вип. 1(1). С. 50-57.
2. Борщук І. В. Проблемні аспекти відображення в обліку резервів на покриття можливих втрат за банківськими кредитами. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2017. № 862. С. 19-24.
3. Гнедков А. В. Овердрафтне кредитування банками підприємств та облік таких операцій в банківській установі. *Ефективна економіка*. 2015. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_12_17
4. Заднепровська (Поліщук), С. П., Парасій-Вергуненко І. М. Облік, аналіз та аудит операцій з платіжними картками в банківських установах : монографія; Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ : КНЕУ, 2016. 303 с.
5. Зоря О. П., Драгниш М. С. Удосконалення організації обліку безготівкових операцій банківської установи. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_60
6. Зоря О. П., Макаренко А. А. Удосконалення обліку касових операцій з клієнтами банківської установи. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_10_46
7. Зоря О. П., Малишев Р. В. Теоретичні засади ведення обліку безготівкових розрахунків СГД банківськими установами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 18. С. 77-79.
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. Дата оновлення 29.10.2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0893-99>

9. Кащенко О. Облік та контроль дебіторської заборгованості як складової системи грошових розрахунків підприємства. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2011. Вип. 130. С. 54-56.

10. Кащенко О. Організація обліку та внутрішнього контролю грошових потоків та озрахунків на прикладі підприємств сфери технічного обслуговування автомобілів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2010. Вип. 118. С. 25-26.

11. Косова Т.Д., Біляк С.Л., Розводовська М. А. Депозитні і кредитні операції банківської установи в умовах надзвичайного стану: організація і методика обліку, аналізу, аудиту. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2022. №3. С. 93-98.

12. Косова Т.Д., Біляк С.Л., Розводовська М. А. Організація і методика обліку депозитних і кредитних операцій банківської установи в умовах надзвичайного стану. *Матер. XIII Міжн. наук.-практ. Інтернет-конф. «Фінанси, облік та оподаткування: теорія і практика»* (24 листоп. 2022 р., м. Київ). К.: НАУ, 2022. С.

13. Любар О. О. Облікове забезпечення управління розрахунками з контрагентами за товарними операціями. *Агросвіт*. 2020. № 1. С. 48-60.

14. Малкіна Я. Д. Нова класифікація витрат та система управлінського обліку розрахунків за податковими зобов'язаннями банків України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 21-22. С. 101-105.

15. Матюха В. І., Мисака Г. В. Бухгалтерський облік розрахунків підприємства за товарними операціями. *Молодий вчений*. 2018. № 1(2). С. 933-936.

16. Мельниченко, О. В. Теорія, методологія та практика обліку, аналізу і аудиту електронних грошей в банківських установах; Житомир. держ. технол. ун-т. Житомир : ЖДТУ, 2015. 383 с.

17. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1). Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності. IASB; Стандарт,

Міжнародний документ від 01.01.2012. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text

18. Питання зміцнення фінансово-бюджетної дисципліни: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.01.2011 № 148-р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/148-2011-%D1%80#Text>

19. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

20. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

21. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996–XIV. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

22. Про валюту і валютні операції: Закон України от 21.06.2018р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/247319?find=1&lang=ru&text=%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA#Text>
(дата звернення: 27.04.2021).

23. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 01.03.2021 № 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0310-21#Text>

24. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>

25. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Національного банківській установі України від 21.01.2004 № 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text>

26. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Національного банківській установі України; Інструкція, Форма типового документа, Повідомлення, Доручення, Вимоги, Розпорядження, Вказівки, Реєстр від 21.01.2004 № 22. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04/ed20150417/find?text=%C1%E5%E7%E3%E2%F2%B3%E2%EA%E2%B3+%F0%E7%F0%E0%F5%F3%ED%EA%E8#n36>

27. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

28. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

29. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

30. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

31. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14?find=1&text=%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%BD#w1_1

32. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21 (в редакції наказу Міністерства фінансів України від 01 березня 2021 року N 131). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>

33. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015

№ 897. Редакція від 17.12.2021. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#Text>

34. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

35. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20/ed20210630#n10>

36. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>

37. Снігурська, Л. П. Практичне застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» в обліку фінансових інструментів банків України : метод. посіб. Львів : ПАІС, 2018. 230 с.

38. Спяк Г. І. Облікова політика в управлінні банком: організаційно-методологічний аспект. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Економіка*. 2011. Вип. 17. С. 392-397.

39. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ru/ed20131011#Text>

40. Чмутова, І. М., Азізова К. М., Лебідь О. В. Фінансовий облік у банківських установах : навч. посіб.; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 358 с.

41. Янчева Л. М., Акімова Н. С., Бойченко Н. В., Наумова Т. А. Концептуальний підхід до організації та методики проведення внутрішнього аудиту розрахунків за товарними операціями. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2014. Вип. 1. С. 7-18.